

● چهارشنبه، ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴

● ۲ ذی القعدة ۱۴۴۶

● شماره ۲۱۷۵۶

اذان ظهر:	۱۱:۲۹
غروب آفتاب:	۱۸:۱۸
اذان مغرب:	۱۸:۳۸
نیمه شب:	۲۳:۴۱
اذن صبح فردا:	۰۳:۰۴
طلوع آفتاب فردا:	۰۴:۱۲

مشهد

اذان ظهر:	۱۲:۰۲
غروب آفتاب:	۱۸:۵۰
اذان مغرب:	۱۹:۰۹
نیمه شب:	۲۳:۱۵
اذن صبح فردا:	۰۳:۳۹
طلوع آفتاب فردا:	۰۵:۱۲

پیامبر اکرم (ص) می فرماید:

اَلْمُؤْمِنُ ذَعْبٌ لَيِّبٌ وَ اَلْمُتَّقِيُّ قَطِیْبٌ غَضِیْبٌ.

مؤمن شوخ و خوشرو است و منافق اخمو و عصبانی.

چرا رهبر انقلاب رژیم صهیونیستی را تنها نیروی نیابتی منطقه دانستند؟

نیابت از شیطان

جعفر یوسفی
Political@khorasannews.com

در دستگاه نظری روابط بین الملل، مفهوم نیروی نیابتی به موقعیتی اطلاق می شود که در آن، یک قدرت فرامنطقه‌ای یا حاکمیت برتر کار فرما، اهداف و منافع راهبردی خود را از طریق یک بازریگر میدانی کار گزار پیش می برد. ماهیت این رابطه، از نوع کار گزار کار فرماست و سه ویژگی بنیادین دارد:

هم راستایی اهداف : بازریگر میدانی در چارچوب اهداف استراتژیک حامی عمل می کند و نه بر مبنای منافع یا ابتکار مستقل خود. **قابلیت کنترل :** حامی باید توان اعمال نفوذ و هدایت رفتار کار گزار را در موقعیت‌های حساس داشته باشد، به گونه‌ای که تصمیمات کار گزار از اراده یا اولویت‌های حامی تبعیت کند. **وابستگی حیاتی :** بازریگر نیابتی به گونه‌ای به پشتیبانی مالی، تسلیحاتی یا سیاسی حامی وابسته است که در صورت قطع این حمایت، توانایی بقا یا تداوم مأموریت خود را از دست می دهد.

هر چند جمهوری اسلامی ایران و نیروهای مقاومت منطقه در اهداف کلان هم راستایی دارند، اما این هم راستایی به معنای قابلیت کنترل کامل از سوی ایران بر این گروه‌ها نیست. تعامل‌ها عمدتاً همکاری‌های دوجانبه و مبتنی بر منافع مشترک است و نه رابطه کار فرما و کار گزار. همچنین، وابستگی حیاتی میان گروه‌های مقاومت و ایران وجود ندارد. شواهد این عدم وابستگی عبارتند از: تولید بومی‌سازی تسلیحات در داخل مثل پهپادها و موشک‌های ساخت انصار...، سازمان‌های اجتماعی و حمایت مردمی گسترده که بدون اتکای مطلق به منابع خارجی تداوم دار دو همچنین توانایی ادامه فعالیت‌های سیاسی و نظامی گروه‌های مقاومت حتی در شرایط تحریم یا فشار بر ایران.

نیروی نیابتی یا متحد سیاسی؟ برای آن که مرز تمایز دقیق تر آشکار شود، باید میان «نیروی نیابتی» و «شریک سیاسی» تفکیک

روزنامه خراسان رتبه ۵ نشریات کثوری
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرعامل و مدیر مسئول: حسین سعیدی
سرپرست: حامد رحیم پور
دفتر مرکزی: مشهد، «پارک شهید صادقی(سازمان آب) کدپستی: ۹۱۸۵۹۵۹۷۱
تلفن: ۳۷۰۰۹۰۰۰
نمابرین: ۳۷۶۴۳۹۵
پنشنش: ۳۷۰۰۱۰۰

روابط عمومی: ۰۹۱۱۱ ۳۷۰۰۵۱
پستmark: ۲۰۰۰۹۹۹
www.khorasanonline.ir
e-mail:info@khorasannews.com
آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای
روزنامه خراسان را در سایت بخوانید
سماهت نت آگهی آنلاین خراسان:
www.khorasan-net.ir

چاپ‌مشهد: شهرچاپ خراسان | چاپ‌تهران: چاپخانه جام جم برتر برنا

[بحران‌انوار، ج ۷۷، ۱۵۳]

بهره می برند، اما موجودیتی مستقل دارند و بر پایه تحلیل شرایط داخلی و منافع ملی یا اجتماعی خود تصمیم می گیرند. در سوی مقابل، اسر ائیل دقیقاً با معیارهای نیابتی منطبق است؛ موجودیتی که بدون حمایت حیاتی اقتصادی، نظامی و دیپلماتیک آمریکا، قادر به بقا و نقش آفرینی در منطقه نخواهد بود، موجودیتی که مأموریت‌هایش در منطقه، هم راستای کامل با منافع راهبردی قدرت‌های استعماری است و نه برخاسته از اراده یا هویت بومی مردمان این سرزمین.

نیروی نیابتی واقعی در خاورمیانه؛ اسرائیل یا مقاومت؟

تشکیل اسرائیل نه بر پایه تحولات طبیعی منطقه‌ای، بلکه در نتیجه مداخله قدرت‌های استعماری شکل گرفت. از اعلامیه باالفور در سال ۱۹۱۷ که وعده ایجاد «خانه ملی یهودیان» در سرزمین فلسطین را بدون مشورت با جمعیت بومی منطقه صادر کرد، تا جانشینی تدریجی آمریکا به جای بریتانیا پس از سال ۱۹۶۷، روند شکل‌گیری این دولت همواره وابسته به تصمیمات نیروهای خارجی بوده است، نه خواست ملت‌های منطقه. امروز نیز وابستگی اسرائیل به حمایت‌های مالی، نظامی و سیاسی آمریکا کاملاً مستند و آشکار است. تنها در قالب کمک‌های بلاعوض سالانه، بیش از ۳ میلیارد دلار بودجه نظامی به تل‌آویو تخصیص داده می شود. اسرائیل نخستین نیروی غیر آمریکایی است که جنگنده‌های نسل پنجم را دریافت کرده و بزرگ‌ترین ناوگان هواپیماهای اف-۱۶ خارج از خاک آمریکا را در اختیار دارد. با احتساب بسته‌های اضطراری تسلیحاتی مصوب طی سال‌های اخیر، مجموع حمایت‌ها از اسر ائیل به سطوحی بی سابقه رسیده است. این میزان از اتکا، ویژگی‌های یک نیروی نیابتی در روابط بین الملل را به‌طور کامل بر اسرائیل منطبق می‌کند. در مقابل، شکل‌گیری نیروهای مقاومت در کشور‌های مختلف منطقه، پاسخی درون‌زا به تحولات داخلی و تهدیدات خارجی بوده است، حرکتی برآمده از اراده جوامع محلی برای حفاظت از سرزمین، استقلال سیاسی و امنیت ملی. در عراق، سازماندهی نیروهای مقاومت به درخواست مستقیم مراجع عالی دینی و درواکش به تهدیدات خارجی انجام شد. نقش جمهوری اسلامی ایران در این فرآیند، در حمایت و پشتیبانی خلاصه می‌شود و نه در تبیین یا تحمیل تصمیمات.

در فلسطین، تأسیس جنبش حماس در جریان انتفاضه اول به ابتکار نیروهای بومی و در پاسخ به اشغالگری شکل گرفت، جنبشی که ابتداریشه در نیازهای اجتماعی و سیاسی مردم غزه داشت و سپس مورد حمایت برخی کشور‌های منطقه قرار گرفت. در لبنان، شکل‌گیری حزب... به عنوان پاسخی به تجاوز نظامی و اشغال جنوب این کشور توسط اسرائیل صورت گرفت. این حرکت، حاصل سازماندهی جوامع بومی بود که بعدها حمایت‌های بیرونی را در راستای تقویت توان دفاعی خود جذب کردند. در یمن، شکل‌گیری هسته‌های انصار... از درون قبایل شمالی، در واکش به نابرابری‌های داخلی و مداخلات خارجی انجام شد، روندی که مستقل از تصمیم قدرت‌های خارجی شکل گرفت و تنها در مراحل بعدی با حمایت‌هایی روبه‌رو

شد. در سوریه نیز، نیروی مردمی برای مقابله با گروه‌های تروریستی و دفاع از ثبات ملی، با دعوت رسمی دولت سوریه و بر اساس ضرورت‌های امنیت داخلی شکل گرفت، این نیروها ابتدا به اقتضای شرایط میدانی سازماندهی شدند و سپس مورد حمایت هم‌پیمانان خارجی قرار گرفتند. از این منظر، گروه‌های مقاومت بر خلاف تصویرسازی‌های رایج، نیرویی دست‌نشانده یا نیابتی نیستند، بلکه واکنشی بومی به تهدیدهای واقعی علیه امنیت و حاکمیت ملی خود به‌شمار می‌روند.

جامعه مهاجر و نیابتی

ترکیب جمعیتی اسرائیل، خود گواهی دیگر برخاستگاه غیر طبیعی این موجودیت در منطقه خاورمیانه است. گرچه به‌مرور نسل‌هایی از مهاجران در این سرزمین متولد شده‌اند، اما بر اساس آمارهای رسمی، دست‌کم یک سوم از جمعیت یهودیان اسرائیل را مهاجران نسل اول یا دوم تشکیل می‌دهند، افرادی که خود یا والدینشان در خارج از مرزهای تاریخی فلسطین به دنیا آمده‌اند. روند رسمی مهاجرت یهودیان به اسرائیل، تحت عنوان برنامه «علیا»، همچنان با حمایت گسترده نهادهای بین‌المللی و دولت‌های غربی ادامه دارد. این جریان مهاجرت سازمان‌یافته، نه ناشی از تحولات طبیعی منطقه‌ای، بلکه برآمده از تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های هدفمند خارجی است که از آغاز قرن بیستم تا امروز تداوم یافته است. بر این اساس، اسرائیل بیش از آن که نمونه‌ای از یک ملت-دولت طبیعی باشد که بر پایه تحولات تاریخی، قومی و فرهنگی بومی شکل گرفته است شبیه به شعبه‌ای تمدنی از غرب در بطن خاورمیانه است، یک موجودیت سیاسی - اجتماعی که مأموریت حفظ و پیشبرد منافع استراتژیک آمریکا و متحدانش در منطقه ابر عهده دارد. این ساختار غیر طبیعی، شکاف بنیادینی میان اسرائیل و جوامع بومی منطقه ایجاد کرده است، شکافی که نه تنها در زمینه‌های سیاسی و ژئوپلیتیکی، بلکه در هویت اجتماعی، فرهنگی و تاریخی نیز قابل مشاهده است. اسرائیل به عنوان یک بازیگر، از همان ابتدا بر ای بر کردن خلأ‌های استراتژیک قدرت‌های فرامنطقه‌ای تأسیس شده و به عنوان تجلی طبیعی از اراده مردم خاورمیانه.

چرا روایت «جداسازی آمریکا-اسرائیل» فریبنده است؟

برخی رسانه‌ها این روزها تلاش می‌کنند اختلافات تاکتیکی آمریکا و اسرائیل را به شکافی ساختاری تعبیر کنند. اما شواهد نشان می‌دهد که حتی در اوج این اختلافات (مانند دوران برجام ۲۰۱۵)، حمایت‌های نظامی و مالی واشنگتن از تل‌آویو نه تنها متوقف نشد، بلکه با امضای بسته‌های کمکی ۲۸ میلیارد دلاری تثبیت گردید. اختلافات تاکتیکی مثلاً در باره زمان‌بانی‌شویه اعمال فشار بر ایران ماهیت نیابتی اسرائیل را تغییر نمی‌دهد. بلکه، این اختلافات ابزار متنوعی برای مدیریت راهبردی صحنه توسط آمریکا از طریق نیروی نیابتی خود فراهم می‌کند.

اعلام‌شده، پیامی روشن به طرف آمریکایی است: تهران انتظار دارد مذاکرات طبق روال پیشین ادامه یابد. از سوی دیگر، نیاز تیم آمریکایی به مشورت با رئیس‌جمهور، نشان از حساسیت این مرحله از مذاکرات دارد. حضور احتمالی رابینو نیز می‌تواند به معنای ورود مذاکرات به فاز جدی‌تر باشد. با این وجود، نباید اسیر گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای شد. تجربه نشان داده است که تغییرات در زمان‌بندی و ترکیب تیم‌ها، اغلب تحت تأثیر عوامل گوناگون داخلی و خارجی رخ می‌دهد. برای ایران، تداوم مذاکرات در فضایی سازنده و توأماً با احترام متقابل، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در مقابل، تغییر احتمالی ترکیب تیم آمریکایی می‌تواند نشان از عزم واشنگتن برای تسریع در رسیدن به توافق باشد، هر چند ممکن است پیچیدگی‌های جدیدی را نیز به همراه داشته باشد. در مجموع، دور چهارم مذاکرات ایران و آمریکا در عمان، چه از حیث زمان‌بندی و چه از نظر ترکیب تیم‌ها، آستان حوادث و تحولات مهمی خواهد بود. پیشرفت‌های اخیر، امیدها را برای دستیابی به توافقی پایدار افزایش داده است، اما تحقق این هدف، نیازمند مدیریت دقیق و دیپلماسی هوشمندانه از سوی هر دو طرف است.

که دور چهارم مذاکرات بین ایران و آمریکا انتظار می‌رود روز شنبه آینده در رم برگزار شود.

تلاطم گمانه‌ها و ضرورت دیپلماسی هوشمندانه
فارغ از همه این گمانه‌زنی‌ها و شایعات و اخبار پیرامون دور چهارم مذاکرات تهران - واشنگتن، باید تأکید کرد پیشرفت‌های حاصل شده در مذاکرات غیر مستقیم تهران و واشنگتن در مسقط ورم، بارقه‌های امیدی را برای یافتن راهکاری دیپلماتیک زنده کرده است. با این حال، سایه سنگینی ب اعتمادی متقابل همچنان بر فضای مذاکرات سنگینی می‌کند. تأکید بقائ‌ی بر زمان‌بندی

یادداشت

مهدی جهان تیغی
info@khorasannews.com

نکات درس آموز پیام رهبر انقلاب

پیام رهبر انقلاب در پی حادثه آتش سوزی در بندر شهید رجایی، حاوی درس‌های مهمی به‌خصوص برای اهالی رسانه، سیاست و کارگزاران هست که البته در تمامی پیام‌های قبلی ایشان در حوادث مختلف نیز قابل مشاهده است.

۱- رهبری بی‌شک مطلع‌ترین فرد در جریان اخبار مهم لحظه به لحظه حوادث مهم کشور هستند، اما در بحث علت و جزئیات حوادث با وجودی که بر ای مطلعین در چنین سطحی، برخی فرضیه‌ها در باره علل و چگونگی و دلیل وقوع رخداد‌های این چنینی بسیار سریع تر و دقیق تر شکل می‌گیرد، ولی عمده موضع اعلامی ایشان در پیام‌های اولیه دستور به بررسی دقیق تر و ارائه به نهادهای ذی صلاح متناسب با موضوع برای اظهار نظر کارشناسی شده بوده است. به نوعی معتبر نشان دادن و معتبر بودن دستگاه‌ها در بررسی و مدیریت چنین حوادثی برای ایشان همواره یک اصل بوده و مربوط به دولت یا دوره خاصی هم نیست.

در فرامتن این نوع رفتار، درس گرفتن در جهت واکنش آگاهانه و محققانه به یک حادثه، رجوع به نظر کارشناسان و گزارشات دستگاه‌ها و عدم شتاب‌زدگی در تحلیل و ریشه‌حادثه برای همه ماها نکته است.

۲- مطالبه اول رهبری تمرکز بر کنترل حادثه، تأکید بر فوریت کمک‌رسانی و انجام سریع‌تر وظایف، کاهش آسیب‌ها، خسارت‌ها در جهت عدم اضافه شدن ابعاد و تبعات بیشتر حادثه در ساعات مهم پس از وقوع حادثه هست و در امتداد آن تأکید بر ریشه‌یابی علت حادثه و قاطعیت در بیان شناسایی و برخورد با عوامل خرابکار احتمالی و با شفاف‌شدن عوامل مختلف یا کوتاهی‌کنندگان در باره حادثه است.

۳- نکته جالب توجه در پیام‌های رهبری، دستور به بررسی برای شناسایی نقاط ضعف و خلأ‌ها برای جلوگیری از تکرار حوادث مشابه هست. در کنار این نگاه راهبردی و مدیریتی روبه جلو، ایشان عمدتاً به فرآخور عملکرد دستگاه‌ها و مجموعه‌ها حاضر در میدان و از تلاش کنندگان در کنترل و مدیریت حادثه بعد از وقوع هم تقدیر کرده‌اند.

ماجرای انکار استفاده از هواپیمای روسی در اطفای حریق بندر چه بود؟

۱. رسانه سعودی اینترنشنال در خبری نوشت: «پس از انکار وزیر دولت یزشکیان روسیه ویدیو عملیات هواپیماهایش را در بندرعباس منتشر کرد.»

۲. اسکندر مومنی وزیر کشور اولین بار دوشنبه ۲۰۲۴/۰۴/۱۴ در مصاحبه خود با خبر ساعت ۱۴ شبکه یک در این باره اشاره کرده بود: «تاکنون از این هواپیماهای روسی استفاده نشده ولی در صورت نیاز از آن‌ها هم استفاده خواهد شد.»

۳. ساجدی نیا رئیس سازمان مدیریت بحران کشور گفت و گو با رادیو ایران از به کارگیری این هواپیماها خبر داد و گفت: «پس از اتمام عملیات مهار حریق در بخشی از بندر شهید رجایی، صبح امروز سه‌شنبه ۱۴۰۴/۰۲/۰۹، از هواپیماهای کشور روسیه برای عملیات لکه‌گیری استفاده شد.»

۴. بر اساس اخبار کانال رسمی سفارت روسیه در ایران، اولین بار تصاویر عملیات هواپی روسیه ساعت ۸ صبح سه‌شنبه منتشر شده است.

۵. رئیس سازمان مدیریت بحران کشور گفت: «همکاران امدادی که از کشور روسیه آمده بودند امروز با ۳ فروند هواپیما در عملیات لکه‌گیری همکاری کردند.»

نتیجه‌گیری : بر خلاف نتیجه‌گیری اینترنشنال، مصاحبه خبری وزیر کشور قبل از عملیات اطفای حریق توسط هواپیماهای روسی انجام شده است و ادعای «انکار استفاده از هواپیماهای روسی» نادرست ارزیابی می‌شود زیرا در همان مصاحبه وزیر کشور می‌گوید : «از روسیه هم چند فروند هواپیما آمده است و در اینجا مستقر است اما تاکنون نیاز نشده است و از آن‌ها هم سپاسگزاریم.» / فکت پرس